

Standard pasmine

FCI – Standard No 15/19

FCI – Standard No 15/19.04.2002/GB

BELGIJSKI OVČAR

(Chien de Berger Belge)

ZEMLJA PORIJEKLA: Belgija

DATUM VAŽEÆEEG STANDARDA: 22.6.2001.

UPORABA: Izvorno ovčarski pas, a danas radni pas (èuvanje, obrana, traženje i drugo) i službeni pas za sve namjene, kao i obiteljski pas.

FCI KLASIFIKACIJA: Grupa 1
Ovčarski i stočarski psi

(osim švicarskih stočarskih pasa).

Sekcija 1
Ovčarski psi.

S radnim ispitom.

KRATAK POVIJESNI PREGLED: U Belgiji su krajem 1800. godine postojali brojni stočarski psi, koji su bili raznolikog izgleda i dlake. Kako bi sredili takvo stanje ljubitelji tih pasa udružili su se i zatražili pomoć profesora A. Reula s Veterinarsko-medicinske škole Cureghem, kojeg treba smatrati pravim pionikom i osnivačem ove pasmine.

Pasmina je službeno nastala između 1891. i 1897. godine. U Bruxellesu je 29. rujna 1891. godine osnovan Klub za belgijske ovčare (Club du Chien de Berger Belge), a iste je godine u Cureghemu, 15. studenog, profesor Reul okupio 117 pasa, od kojih je izabrao najbolje primjerke. Sljedećih godina započelo se s pravim selektivnim uzgojem u bliskom srodstvu s nekoliko rasplodnjaka.

Do 3. travnja 1892. godine Klub za belgijske ovčare napravio je prvi detaljan standard pasmine. Dozvoljena je samo jedna pasmina s tri varijeteta dlake. No, kako je pasmina bila u rukama običnih ljudi nije još stekla službeni značaj. Zbog toga je prvi pas upisan u rodovnu knjigu Royal Saint-Hubert Society tek 1901. godine.

U slijedećem razdoblju istaknuti promotori iz redova zaljubljenika pasmine bili su odlučni ujednačiti tip pasmine i ispraviti greške. Može se reći da je do 1910. godine utvrđen tip i temperament belgijskih ovčara.

Tijekom povijesti belgijskih ovčara često puta je pitanje prihvatljivih varijeteta i boja izazivalo žučne rasprave. S druge strane, pitanja morfologije, temperamenta i radne podobnosti pasmine nikad nisu bila sporna.

OPĆI IZGLEDE: Belgijski ovčar je pas srednje izduženih linija, skladnih proporcija, koji kombinira eleganciju i snagu sa suhim, snažnim mišićima, koje se uklapa u kvadratičan oblik, izdržljiv je, prirođen na život na otvorenom i građen tako da je otporan na atmosferske promjene belgijske klime.

Skladno izgleda, visoko nosom glavom on daje utisak elegantne snage koja je nasljeđe selekcije reprezentativnih radnih pasa. Treba ga ocjenjivati kad se prirodno drži bez psihičkog kontakta s vodičem.

VAŽNE PROPORCIJE: Belgijski ovčar može se uklopiti u oblik kvadrata. Prsni koš je spušten do nivoa lakta. Dužina njuške je jednaka ili malo duža od polovice dužine glave.

PONAŠANJE / TEMPERAMENT: Belgijski ovčar je pozoran i aktivan pas, pun energije, uvijek spreman uskočiti u akciju. Uz prirodan nagon za čuvanjem stada, posjeduje i visoko cijenjene kvalitete najboljeg psa čuvara imovine. Bez ikakvog oklijevanja on oštro i ustrajno čuva svog vlasnika. Sjedinjuje sve odlike potrebne za ovčarskog psa, psa za čuvanje i obranu i službenog psa.

Živahnost i pozornost temperamenta, povjerljiva narav i odsustvo straha i agresije čine su iz njegovog prirodnog držanja, kao i ponosan i pažljiv izražaj sjajnih očiju. Pri suđenju pasmine treba uočiti njegov smiren i neustrasiv temperament.

GLAVA: Visoko nosna, dugačka, ali ne pretjerano, pravokutna, lijepo isklesana i suha. Lubanja i njuška su od oka jednake po dužini, s vrlo malo razlike u korist njuške i to daje završni ton izgledu cijele glave.

LUBANJSKI DIO: Srednje irine, u proporciji s dužinom glave, čelo više plosnato nego zaobljeno, frontalna brazda nije jako izražena; sa strane gledano paralelna sa zmišljenom linijom – produženom linijom njuške; potiljno izbočenje slabo razvijeno; nadošni lukovi i jagodice nisu istaknuti.

Stop: Umjeren.

PREDIO LICA:

Nos: Crn.

Njuška: Srednje dužine i lijepo popunjena ispod očiju, postepeno se sužuje prema nosu, poput izduženog klina; nosni hrbat je ravan i paralelan prema gornjoj liniji čela; usnice dobro razdvojene, što znači da kad su usta otvorena kutovi usnica su povučeni prema natrag, a vilice dobro razvijene.

Usnice: Tanke, napete i jako pigmentirane.

Vilice/zubi: Snažni, bijeli zubi, pravilno i duboko usađeni u dobro razvijene vilice. Škarast zagriz; klještast zagriz, koji preferiraju uzgajaèi ovaca i stoke, se tolerira. Potpuno zubalo prema zubnoj formuli; nedostatak dva prva premolara 1 (2 P1) se tolerira, a treæi molari 3 (M3) se ne uzimaju se u obzir.

Obrazi: Suhi i ravni, iako mišiæavi.

Oèi: Srednje velièine, niti izboèene niti upale, blago bademastog oblika, koso poloène, smeðkaste boje, poželjno tamne; crno obojani rubovi oènih kapaka; otvoren, živahan, inteligentan i radoznao pogled.

Uši: Prilièno male, visoko nasaðene, izrazito trokutastog oblika, dobro zaobljenog vanjskog uha, šiljastih vrhova, èvrsto uspravljene, nošene okomito uspravljene kad je pas pozoran.

VRAT: Istaknut, pomalo izdužen, prilièno uspravan, mišiæav, postepeno se širi prema ramenima, bez podvaljka, vrh blago povijen.

TIJELO: Snažno, ali nije teško, dužina od vrha ramena do sjednih kvrga je otprilike jednaka visini psa u grebenu.

Gornja linija: Gornja linija leða i slabina je ravna.

Greben: Istaknut.

Leða: Èvrsta, kratka i mišiæava.

Slabine: Èvrste, kratke, dovoljno široke, mišiæave.

Sapi: Mišiæave; samo blago koso poloène; dovoljno široke, ali ne pretjerano.

Prsa: Umjereno široka, ali duboka; gornji dio rebra zasvoðen; gledano od naprijed pretprsje umjereno široko, ali nije usko.

Donja linija: Poèinje s donje strane prsnog koša i blago se podiže u skladnoj liniji prema trbuhu, koji nije ni

opušten niti uvuèen, veæ blago podignut i umjereno razvijen.

REP: Dobro usađen, snažan pri korijenu, srednje dužine, doseže barem do skoènog zgloba, ali poželjno dalje; u mirovanju nošen prema dolje s vrhom zavijenim prema natrag u visini skoènog zgloba; više podignut u kretanju, iako se zavijanje prema vrhu pojaèava bez da se podiže preko horizontale, ali nikako ne tvori omèu ili se iskrivljeno zavija.

UDOVI

PREDNJI UDOVI:

Opæi izgled: Kosti jake, ali ne teške; mišiæi suhi i snažni; prednje noge okomite sa svih strana i savršeno paralelne gledano od naprijed.

Ramena: Lopatice dugaèke i koso položene; èvrsto povezane, tvore dovoljno zatvoren kut s nadlakticom, idealno 110 – 115 stupnjeva.

Nadlaktice: Dugaèke i dovoljno koso položene.

Laktovi: Èvrsti, nisu izboèeni, ni uvuèeni.

Podlaktice: Dugaèke i ravne.

Zglobovi došaplja (carpus): Vrlo èvrsti i glatkih linija.

Prednja došaplja (metacarpus): Snažna i kratka, što je moguæe više okomita prema tlu ili samo vrlo blago kosa prema naprijed.

Šape: Okrugle, maèje, zatvorene, prsti zasvoðeni; jastuèiæi debeli i elastièni; nokti tamni i snažni.

STRAŽNJI UDOVI:

Opći izgled: Snažni, ali ne teški; sa strane gledano stražnje noge su okomite, a odostraga gledano su savršeno paralelne.

Bedra: Srednje dužine, široka i snažna mišićava.

Koljena: Otprilike na okomitoj liniji s kukovima, uobičajenih kutova.

Potkoljenice: Srednje dužine, široke i mišićave.

Skočni zglobovi: Nisko spuštani, široki i mišićavi, umjerenog kuta.

Stražnja dočaplja (metatarsus): Prva i kratka, čepci nepoželjni.

Čepci: Mogu biti blago ovalnog oblika; zatvorene, prsti zavodeni; jastučići debeli i elastični, nokti tamni i snažni.

HOD / KRETANJE: Živahno i slobodno

kretanje u svim načinima hodanja; belgijski ovčar je dobar galoper, ali njegovo uobičajeno kretanje je koraćanje i posebno kas, noge se pokreću paralelno sa sredinom ravnom tijela. Pri velikoj brzini čepci se približavaju; u kasu iskorak je srednje dužine, kretanje lako i ujednačeno s dobrim potiskom odostraga, dok leđna linija ostaje prva, a prednje noge se ne podižu previsoko.

Uvijek u kretanju belgijski ovčar djeluje neumorno; kretanje mu je brzo, elastično i živahno. U stanju je iznenada promijeniti smjer pri punoj brzini. Zahvaljujući svojem karakteru koji obiluje energijom i želji da čuva i štiti, sklon je kretanju u krugovima.

KOŽA: Elastična, ali napeta po cijelom tijelu. Rubovi usnica i očnih kapaka jako pigmentirani.

POKROV I VARIJETETI: Kako se kod belgijskog ovčara pokrov razlikuje po dužini, smjeru, izgledu i boji, ova je osobina prihvaćena kao kriterij za razlikovanje četiri varijeteta Groenendael, Tervueren, Malinois i Laekenois. Ova se četiri varijeteta odvojeno ocjenjuju i svakom se može dodijeliti CAC ili CACIB s rezervama.

DLAKA: U svim varijetetima dlaka treba biti gusta, priljubljena i dobre građe, s vunastom potdlakom koja tvori izvrstan zaštitni pokrov.

A. DUGA DLAKA: Dlaka je kruta po glavi, vanjskom dijelu uha i donjim dijelovima nogu, osim stražnjeg dijela podlaktice gdje je od lakta do zgloba dopunjena prekrivena dugom dlakom – zastavicama. Dlaka je dugačka i glatka po ostalim dijelovima tijela, a duža i obilnija oko vrata i po preprsju gdje tvori ovratnik. Ulaz zraku je zapriječen debelim ćupercima dlake. Od korijena uha dlaka je odstojeća i uramljuje glavu. Stražnji dio bedra je prekriven jako dugačkom i obilnom dlakom koja tvori «gaće». Rep je odlakan jako dugačkom i obilnom dlakom koja tvori perjanicu.

Groenendael i Tervueren imaju dugu dlaku.

B. KRATKA DLAKA: Dlaka je vrlo kratka po glavi, vanjskoj strani ušiju i donjim dijelovima nogu. Kratka je po ostalim dijelovima tijela, a punija po repu i oko vrata gdje tvori ovratnik koji počinje kod korijena uha i proteže se do grla. Isto tako i stražnji dio bedra je odlakan dužom dlakom. Rep je poput četke, ali ne tvori perjanicu.

Malinois ima kratku dlaku.

C. OŠTRU DLAKA: Ono što posebno karakterizira oštrudlaki tip je oštrina i suhoća dlake, koja je uz to i hrskava i ćupava. Dužine je oko 6 cm preko cijelog tijela, kraća je po njuškici, ćelu i nogama. Dlaka oko ošiju i njuške ne treba biti toliko dugačka da zakriva oblik glave. No, bujna odlakanost njuške je važna. Rep ne tvori perjanicu.

Laekenois ima oštru dlaku.

BOJA:

Maska: Kod Tervuerena i Malinoisa maska mora biti jako izražena i širiti se da obuhvati gornju i donju usnicu, kutove usnica i oène kapke odjednom. Traži se pigmentacija na najmanje šest toèaka: dva uha, dva gornja oèna kapka, dvije usnice (gornja i donja) – koja mora biti crna.

Crni preljev: Kod Tervuerena i Malinoisa crni preljev znaèi da dlake imaju crni vrh koji zasjenjuje osnovnu boju. Ovo zatamnjenje se širi kao plamen, i ne smije biti prisutno kao velike pjegaste oznake ili kao prave pruge (tigrasto). Kod Laekenoisa crno zasjenjenje je samo blago izraženo.

Groenendael: Samo jednobojna crna.

Tervueren: Samo jelenja boja sa crnim preljevom ili siva boja sa crnim preljevom, sa crnom maskom; jelenja osnovna boja je poželjnija. Jelenja boja je bogata, ne svijetla, niti ne djeluje isprano. Pas koji nema jelenju boju sa crnim preljevom ili nema dovoljno jak intenzitet boje ne može se smatrati elitnim primjerkom.

Malinois: Samo jelenja boja sa crnim preljevom i sa crnom maskom.

Lakenois: Samo jelenja boja s tragovima crnog preljeva uglavnom po njuški i repu.

U svim varijetetima: toleriraju se male bjeline po prsima i nožnim prstima.

VELIČINA, TEŽINA I MJERE:

Visina u grebenu:

Idealna visina je: - 62 cm za mušjake

- 58 cm za ženke.

Granice: 2 cm manje ili 4 cm više.

Težina: Mušjaci oko 25-30 kg.

Ženke oko 20-25 kg.

Mjere: Uobičajene mjere odraslog belgijskog ovčara visine 62 cm u grebenu su:

-

Dužina tijela (od vrha ramena do sjednih kvrga): 62 cm.

-

Dužina glave: 25 cm.

-

Dužina njuške: 12,5 – 13 cm.

REŠKA: Bilo koje odstupanje od osobina navedenih u standardu smatra se reškom, a njezina težina se procjenjuje prema stupnju njezine izraženosti.

-

Opæi izgled: Nezgrapan, bez elegancije;
prelagan ili pretanak; visina veæa od dužine; oblika pravokutnika.

-

Glava: teška, presnažna, bez
paralelnih linija, nedovoljno isklesana ili suha; èelo
prezaobljeno; stop previše naglašen ili preplitak, njuška
prekratka ili previše šiljasta; rimski nos; nadoèni lukovi ili
jagodice previše naglašeni.

-

Nos, usnice i oèni kapci: tragovi
depigmentacije.

-

Zubalo: loše nanizani sjekutiæi.
Ozbiljna greška: Manjak jednog sjekutiæa (1I), jednog premolara 2
(1 P2), jednog premolara 3 (1 P3), ili tri premolara 1(3 P1).

-

Oèi: svijetle, okrugle.

-

Uši: velike, dugaèke, preširoke u korijenu, nisko
nasađene, nošene okrenuto prema van ili unutra.

-

Vrat: tanak, kratak ili duboko usađen.

-

Tijelo: predugaèko; prsni koš preširok
(cilindrièan).

-

Greben: ravan, nizak.

-

Gornja linija: linija leđa i/ili slabina dugačka, slaba, uleknuta ili povijena.

-

Sapi: previše kose, nadgrađene.

-

Donja linija: previše ili premalo spuštena; preizražen trbuh.

-

Rep: prenisko usađen; ne previsoko; tvori omèu, iskrivljen.

-

Udovi: kosti prelagane ili preteške; lošeg uspravnog stava sa strane (npr. prednja donja prednja prečija previše kosa ili preslabih zglobova), od naprijed (neape se iskreæu ili uvræu, izboèeni laktovi i dr.), ili odostraga (stražnje noge preblizu ili preširoko postavljene, baèvastog stava, skoèni zglobovi preblizu ili preširoko međusobno postavljeni i dr.); premalih i pretjeranih kutova.

-

Šape: ravnice.

-

Hod: u kretanju vezan, prekratkog iskoraka, preslabog potiska, slabog prijenosa preko leđa, iskoraci visoko dizanih nogu.

-

Pokrov: kod sva četiri varijeteta: nedostatna poddlaka.

-

Groenendael i Tervueren: vunasta, valovita ili kovrčava dlaka; nedovoljno dugačka dlaka.

-

Malinois: dlaka poluduga gdje treba biti kratka; glatke dlake; oštre dlake raspršene među kratkom dlakom; valovita dlaka.

-

Laekenois: dlaka predugačka, svilenasta, valovita, crisp-dlaka ili kratka; tanka dlaka raspršena u  upercima u oštroj dlaci; predugačka dlaka oko očiju i donjeg dijela glave (brada);  upav rep.

-

Boja: za sva četiri varijeteta: bijele oznake na prsima koje tvore kravatu; bijele oznake po šapama koje se šire iznad prstiju.

-

Groenendael: crvenkaste nijanse boje dlake; sive gaće.

-

Tervueren: siva boja.

-

Tervueren i Malinois: tigravost; nedovoljno tople nijanse boje; nedovoljno ili premalo crnog zasjenjena ili oznake po tijelu; nedovoljno izra ena maska.

-

Tervueren, Malinois i Laekenois: presvijetla jelenja boja; osnovna boja koja je jako razrije ena (kao isprana) smatra se ozbiljnom greškom.

-

Temperament: psi kojima nedostaje samopouzdanja ili su previše razdražljivi.

DISKVALIFICIRAJUÆE GREŠKE:

-

Temperament: agresivnost ili plahost.

-

Opæi izgled: pomanjkanje tipiènosti.

-

Zubalo: podgriz; predgriz, iako postoji kontakt (obnut škarast zagriz); križani zagriz; odsustvo jednog oènjaka (1 C), jednog gornjeg deraèa (1 P4) ili donjeg deraèa (1 M1), jednog molara (1 M1 -u gornjoj vilici- ili 1 M2; M3 se ne uzima u obzir), jednog premolara 3 (1 P3) plus još jedan drugi zub ili ukupno tri zuba (iskljuèujuæi premolare 1) ili više.

-

Nos, usnice, oèni kapci: jako izražena depigmentacija.

-

Uši: ovješene ili umjetno uspravljene uši.

-

Rep: nepostojeæi ili skraæivan., kod štenjenja ili zbog kupiranja; previsoko nošen, prstenast ili zakolutan.

-

Pokrov: odsustvo poddlake.

-

Boja: boje koje ne odgovaraju opisanih varijetetima; previše raširene bijele oznake po prsima (pogotovo ako dosežu do vrata); bjelina po šapama koja se diže do polovice prednje strane došaplja i tvori èarape; bijele oznake na drugim mjestima osim pretprsja i nožnih prstiju; odsustvo maske, ukljuèujuæi i njušku svjetlije boje od ostale dlake kod Tervuerena i Malinoisa.

-

Veličina: Izvan dozvoljenih granica.

Svaki pas koji pokazuje oèitu psihièku abnormalnost ili abnormalnost u ponašanju treba biti diskvalificiran.

N.B.: Mušjaci trebaju imati dva, oèigledno normalna testisa potpuno spuštena u skrotum.

CROSSBREEDING – PARENJE IZMEĐU VARIJETETA:

Svako parenje između varijeteta je zabranjeno, osim u izuzetnim okolnostima, kad tu zabranu može povuæi odgovarajuæe, službeno tijelo za uzgoj (tekst iz 1974, napravljen u Parizu).